GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **Nro. 40.** 10. Kwietnia 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Z Wiédnia d. 1. Kwietnia.* —

C. K. powszechna Kamera nadworna uwolnione mieysce Adjunkta przy c. k. Dyrekcyi loteryi, nadała Assessorowi galicyyskiéy cłowéy Administracyi Józefowi Spaun.

Założyciel Towarzystwa ogniowego w Niższéy Austryi Major Kawaler Hoegelmuller dał powód, że w Preszburgu utworzyło się Towarzystwo Przyiaciół Oyczyzny, złożone po większey części z Magnatów i Szlachty na Seym zebranych, w celu zaprowadzenia w Węgrzech Towarzystwa ogniowego.

Towarzystwo to zgodziło się na pytanie, iakby zasady wzaiemnego zabezpieczenia połączyć z istnieiącemi politycznemi i prawnemi stosunkami Królestwa, i trudni się teraz wypracowaniem proiektu do statutów, aby ile można iak nayprędzéy zaprowadzić instytut, którego skutki tak dobroczynnie w wielu okazały się kraiach, i iakowy, czego słusznie spodziewać się można, dozna pewnie szczególnéy opieki naszego nayłaskawszego Cesarza i Króla, i Arcy-Xięcia Palatyna, i przyczyni się niepomału do pomyślności narodu węgierskiego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Dziennik londyński New Times udziela następuiącego wyimku z gazety Nowo-Jorkskiéy, ściągaiącego się do smutnego stanu P. Jeffersona w iego podeszłym wieku: »Loterya P. Jeffersona. Obywatel Rzeczpospolity Ziednoczonych Stanów i tkliwy na wszystko, co się waszéy dotycze sławy, z podziwieniem dowiaduię się, że były Prezydent Tomasz Jefferson do takiego przyszedł ubóstwa, iż zmuszony prosić Państwo Wirginii o pozwolenie, stawienia swoich posiadłości na loteryią, dla uzyskania potrzebnéy summy na zapłacenie swoich długów, i aby ieszcze mu tyle pozostało, by na resztę dni nie cierpiał niedostatku! . . . Zatém mąż (mówi daléy New-Times), który oświadczenie niepodległości Ameryki redagował, który ułożył Konstytucyią Wirginii, który był Wielkim Posłem, Sekretarzem Stanu, podwakroć Prezydentem Ziednoczonych Stanów, zmuszony iest w wieku 78 życia swoiego powiedzieć: *date obolum Belisario!* Ale ieszcze więcéy: Jakiegożto chce wsparcia? Loteryi! P. Jefferson czuie, iż napróżno udawałby się do hoyności a nawet do dobroczynności swoich ziomków; iedynie pokłada nadzieię w ich namiętności do gry. Nie należemy do przyiaciół P. Jeffersona, ni do iego wielbicieli; nienawiść iego ku Anglii, ku religii chrześciiańskiéy, niewolnicze postępowanie przed Bonapartem, dowodzą, że umysł iego ograniczony, przesądny i niewolniczy. Tymczasem piastował naywyższe godności w Ziednoczonych Stanach; ośm lat był na czele téy potężnéy Rzeczpospolity; iest ón ieden z założycieli owéy niepodległości, z któréy się pyszni. Zdaie się, że mało ducha narodowości w Ziednoczonych Stanach, ponieważ P. Jefferson udać się musi do Loteryi, aby na starość nie miał niedostatku!«

Brazylia.

Manifest Dworu Rio-de-Janeirskiego, wypowiadaiący woynę Ziednoczonym prowincyiom nad rzeką la Plata:

(*Dokończenie.*)

Gdyby Dwór Rio de Janeirski słuchał był tylko publicznéy opinii Brazyliyczyków, wyrażaiącéy się tak mocno przeciwko téy niesłusznéy zaczepce, tedy i na chwilę nie byłby się ociągał iąć za broń; atoli wstrzymywał się od słusznego wybuchnienia gniewu i oczekiwał ieszcze formalnieyszych i więcéy zaczepnych kroków, aby Rządowi Buenos-Ayreskiemu, nie zostawił żadnéy wycieczki. I takie kroki nastąpiły. W chwili, kiedy Dowódzca eskadry cesarskiéy i Ajent dyplomatyczny brazyliyski użalał się przed Rządem Buenos-Ayreskim na nieprzyiacielskie przedsiębierstwo burzycieli spokoyności w prowincyi po téy stronie rzeki la Plata, iakoteż onych pomocników, z których iedni po drugich opuszczali Buenos-Ayres, aby się z nimi łączyć; w chwili, kiedy Rząd ten oboiętnie patrzał na dalsze zaczepki, i twierdził, że nie był przyczyną powstania, które wybucha w Bandzie oryientalnéy, otworzono w Buenos-Ayres publicznie składkę na korzyść buntowników; posłano onym broń i potrzeby woienne; w wymienionem mieście złożono Wydział do kiero-

wania wszystkiemi temi zabiegami i utrzymywania publicznie listowania z Bandą oryientalną, i tym sposobem powiększono liczbę i odwagę buntowników, którzy zaprowadzili nieiako Rząd, iaki niezwłócznie uznany został od Rządu Buenos-Ayreskiego. Rząd Buenos-Ayreski dowiódł przez to oczewiście, że należał do przedsięwzięcia buntowników; aby iednak podeyść Dwór Rio de Janeirski, udawał, iakby chciał wysłać do tegoż Ajenta (który nigdy nie był), dla ułatwienia sporów między obiema Państwami. Tak więc ten Rząd wypłacił się Dworowi Brazyliyskiemu naywiększą niewdzięcznością za neutralność po wszystkie czasy względem niego zachowywaną.

Ponieważ Rząd prowincyi cysplatańskiey przez buntowników zaprowadzony, oświadczył, że publiczna opiniia mieszkańców iest za połączeniem się z innemi prowincyiami nad rzeką la Plata; zatém Rząd Buenos-Ayreski życzenie fakcyi uznał za prawe, i przeciwko wszelkim zasadom prawa narodów uchwalił wcielenie tey Prowincyi do kraiu Rzeczpospolity, pod pozorem, że do niego prawnie należy, a to bez względu na przywiedzione tu fakta, które oczewiście przeciwnie dowodzą.

Cóż więc mogło ugruntować roszczenia Rządu Buenos-Ayreskiego do Monte Video? Prowincyia ta tworzyła niegdy z innemi Wice-Królestwo Buenos-Ayreskie; atoli, gdy się oderwały od kraiu macierzystego, i każda utworzyła sobie zupełnie niepodległe Państwo, zatém żadna z tych nie może mieć prawa do drugiey. A kiedy Monte Video dobrowolnie ogłosiło, iż woli bardziey połączyć się z Brazyliią, Państwem potężném, ugruntowaném, i uznaném, iak z iaką inną prowincyią Hiszpańską, w którey nie widzi rękoymii dla swoiego bezpieczeństwa i pomyślności, skądże Rząd Buenos-Ayreski nabywa prawa, które sobie chce przywłaszczać?

W skutek aktu Kongresu Buenos-Ayreskiego, który wyrzekł inkorporacyią rzeczoney prowincy, Minister Spraw Zewnętrznych owego Państwa, oznaymił Cesarskiemu Ministrowi Spraw Zewnętrznych (przez notę ogłoszoną w Buenos-Ayres wprzód nim doszła mieysca swoiego przeznaczenia), że Rząd iego obowiązał się do użycia wszelkich środków, aby przyśpieszyć wyciągnienie woysk brazyliyskich ze stanowisk woyskowych, które zaięły.

Rząd Buenos-Ayreski, ogłosił przez to swoie postanowienie zaczepienia Brazylyi, niebędąc z naszey strony do tego pobudzony; i aby dopełnić miary zbrodni i pogardy wszystkich między cywilizowanemi narodami używanych formalności, dozwolił, że wściekła kupa pospólstwa dopuściła się naywiększych nieprzyzwoitości przeciwko osobie Naszego tam rezyduiącego Ajenta, przezco w osobie iego godność narodu, iaki reprezentuie, obrażona, i ón sam przez haniebne naruszenie prawa narodów zmuszony był potaiemnie uciekać z Buenos-Ayres, i udać się do Monte Video pod opiekę broni cesarskiey.

Ostatni ten zamach wyczerpał cierpliwość Dworu Rio de Janeirskiego, a odiąwszy mu oraz wszelką nadzieię poiednania, widział się tenże zmuszony iąć za broń i przemoc odeprzyć przemocą. Cesarz Jegomość bierze niebo i ziemię na świadectwo Swoiego bolesnego uczucia, patrząc się na smutny obraz nędzy woynie towarzyszącey; iż tylko przychylaiąc się do życzeń powszechnych Swoich wiernych poddanych i wypełniaiąc obowiązek, iaki nań wkłada Jego Cesarska dostoyność i tytuł nieustaiącego obrońcy Brazylyi, iakoteż dobro i godność Państw Jego, wypowiada Państwu Buenos-Ayreskiemu zaczepną i odporną woynę, i spodziewa się po opiece Boskiey Opatrzności, sprawiedliwości swéy sprawy i wierności Swoich poddanych, zwycięztwa dla Swoiego oręża; zaś po bezstronności obcych narodów zupełnego przyznania Jego postanowienia, które tak było nieuchronne, iak przeciwne życzeniom Jego serca.

Dan w Rio de Janeiro d. 10. Grudnia 1825.

Portugaliia.

Wiadomości wprost z Lizbony z dnia 11. Marca odebrane, potwierdzaią smutną wiadomość o śmierci Jego naypowiernieyszey Król. Mości, dnia 10. po południu zaszłey. Król Jegomość przepędził spokoynie noc z dnia 8. na 9.; miano nadzieię utrzymania Monarchy przy życiu. Atoli d. 9. o godzinie 6. wieczorem nastąpił nowy napad apoplexyi, i takowy ponowił się dnia 10. o godzinie 8. rano, o godzinie 2 i o 4. z południa. Ostatni napad tak był silny, że Król o godzinie 4. minucie 25. zakończył życie.

Nuncyiusz Apostolski wziął na siebie oznaymić o tém smutném zdarzeniu Królowey Jéy Mci i naystarszey Infantce. (Wdowie po Infancie Don Pedro Hiszpańskim.) Poselstwo to z naygłębszym przyięły żalem. Królowa Jéy Mość iest sama w tak dotkliwym stanie, iż podczas choroby Swego dostoynego Małżonka, nie mogła Go odwiedzić. Lud dowiedział się o śmierci swoiego Monarchy dopiéro dnia 11. rano. Smutek był tak powszechny, iak i udział w ciągu choroby Monarchy. Jego nayprawowiernieysza Królewska Mość odbierał nayżywsze dowody miłości Swoiego ludu podczas ostatniey choroby.

Niezwłócznie wysłany ma być bryg woienny do Rio de Janeiro, dla uwiadomienia Cesa-

rza Brazyliyskiego o śmierci Jego dostoynego Oyca.

W Stolicy naywiększa panowała spokoyność.

Wyrok oddaiący rejencyią Infantce Donnie Izabelli Maryi wspólnie ze czterema naystarszemi Radcami Stanu i Ministrami Sekretarzami Stanu różnych Wydziałów, udzielony został pod dniem 7. przez Ministra Spraw Zewnętrznych Hrabiego Porto Santo wszystkim Reprezentantom zagranicznych Dworów i Rządów wraz z następuiącą cyrkularną Notą:

Jego nayprawowiernieysza Król. Mość maiąc od d. 4. t. m. częste napady nerwowe, z których niestety ieden tak był silny, iż przeraził lekarzy, zatém Monarcha ten śród naywiększych swoich cierpień, zaięty pomyślnością Swoich poddanych, z uwagi, że przez iego chorobę opóźniłoby się ułatwienie spraw, i ożywiony życzeniem, aby naymnieysza nie zaszła przerwa, osądził za rzecz potrzebną oddać Rządy tych Królestw i Kraiów dostoyney Infantce Donnie Izabelli Maryi, wspólnie z Radcami Stanu, obranym *) Kardynałem Patryiarchą, Xięciem Cadawel, Margrabią Vallada, Hrabią Arcos i właściwym Ministrem-Sekretarzem Stanu w każdym Sekretaryiacie Stanu, iak okazuie się z wyroku, którego podpisany Minister i Sekretarz Stanu JW. Panu ma zaszczyt załączyć exemplarz.

»Podpisany, równie iak wszyscy Portugalczycy, naymocnieyszém bolem przeięty względem powodu do tego środka, pociesza się atoli donosząc JWPanu, że Jego Ces. Kró. Mość od dnia wczorayszego ma się lepiéy.«

»Podpisany ponawia przy téy sposobności JWPanu zapewnienie swoiego wysokiego poważania.«

»W Pałacu Bemposta d. 7. Marca 1826.«

(podp.) »Hrabia Porto Santo.«

W skutek tego udzielenia zebrali się wszyscy obcy Posłowie i Sprawuiący interessa w d. 8. w pałacu Pemposta, dla okazania Donnie Izabelli Maryi swéy uniżoności, a razem wyrażenia Jéy udziału, iaki maią z powodu choroby Jéy dostoynego Oyca.

Charakter Infantki, która łagodném i powolném postępowaniem swoiém ziednała sobie miłość i uszanowanie wszystkich Portugalczyków, powszechnie czyni zaufanie.

Hiszpaniia.

Podług wiadomości z Puerto Ricco z d. 3. Stycznia Król: Hiszpański bryg *el Cometa*, który z tamecznego portu wypłynął dla krążenia przeciwko okrętom powstańców Kolumbiyskich, zabrał bryganytyno-galiotę, dwie galioty i dwa małe kutry (*balandras*); których ładunek składał się z drzewa Brazyliyskiego, kakao i innych owoców. Wspomniona brygantyna ma daléy krążyć na owém morzu, na którém Kolumbiyscy korsarze tak dotkliwą szkodę wyrządzili handlowi Hiszpańskiemu.

Gwiazda donosi z Madrytu z d. 9. Marca: »Papiery znalezione przy Bazanie i iego towarzyszach zawieraią szczegóły planu awanturniczego, który ci buntownicy ułożyli. Gdyby się im było powiodło, Rząd miał być oddany Rejencyi lub Dyrektoryiatowi, a Romero Alpuente wraz z innemi zagorzałymi Jakubinami, mieli być na Członków do tegoż powołani. W Stolicy byłby był zaprowadzony naywyższy Trybunał rewolucyyny, a w prowincyiach podrzędne Sądy tego rodzaiu, aby przeciwko nieprzyiaciołom wolności sprawy wytoczyć. Daléy były proiekta do listy proskrypcyynéy, która nawet dla niektórych miast nadbrzeżnych Walencyi, mianowicie dla miasta Guardamar, gdzie buntownicy na ląd wysiedli, zapełniona była. Dobra duchownych i ślachty miały być w dwoiakiém zamiarze zabrane, aby zapobiedź niedostkowi Skarbu i znieść niezgadzaiące się stany z nowym rzeczy porządkiem. Daley były ułożono poiedyńcze regulamina względem zamierzanéy cywilnéy i skarbowéy administracyi i t. d. Jakkolwiek niepodobne do wiary szalone te proiekta zawsze poiawiać się mogą, to iednak po zdarzeniach rewolucyynych poprzedzaiących powstanie Bazana i Sellesa, niczego innego po buntownikach spodziewać się nie można; zatém wiadomość o ich klęsce z powszechną przyiętą radością. Spodziewaią się, że ten nieszczęśliwy koniec odeymie ochotę do wykonania planu drugiéy wyprawie takiego rodzaiu, która miała być w Gibraltarze uzbroiona. Kilka osób z kupy Bazana ieszcze nie rozstrzelano. Od nich otrzymano ważne zeznanie, które Minę i znakomitą osobę do tego spisku wikłaią. Słychać, że Konzul Hiszpański w Gibraltarze odebrał zapewnienie, iż wszystkich zbiegów Hiszpańskich z miasta, a nawet z zatoki oddalą. Rząd nakazał iuż urzędnikom Policyi, aby naymocniéy pilnowali zatoki. Nayznakomitszym zbiegóm, mieszkaiącym w mieście nie wolno się oddalić; maią straż przed drzwiami, i muszą o godzinie 8 znaydować się w domu. — Junta Kadyxka zdrowia, na wiadomość, że w niektórych miastach Państwa Marokańskiego przez panuiącą tam nędzę wybuchła gorączka, wszystkie ztamtąd przybywaiące okręty poddała 14stodniowéy kwarantannie. — Ponieważ Infantka Donna Luisa Carlota iest dziewiąty miesiąc w cięży, zatém uwiadomieni zostali o tém

*) Wiadomość o potwierdzeniu papiezkiém nie mogła ieszcze podówczas nadeyść z Lisbony. Patrzay Włochy.

obcy Posłowie, Radcy Stanu, Jenerałowie Kapitanowie woyska, Prezydenci naywyższych Sądów, i cztérech Grandów Hiszpańskich, którzy wedle zwyczaiu przy okazaniu dziecięcia po rozwiązaniu, muszą być obecni.«

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Podług wiadomości z Londynu z d. 21. z. m. Król przychodził do zdrowia, i lekarze osądzili, że nie ma potrzeby ogłaszać raportów o stanie zdrowia Monarchy.

Francyia.

Rozporządzenie Królewskie z d. 9. Marca mianuie Członkami Kommissyi specyialnéy (rozporządzeniem z d. 10. Grudnia 1823 ustanowionéy) do rozpoznania rocznych rachunków Ministrów, PP. Hrabiego Ruty, Radcę Stanu i Para Francyi, Sallier, Mistrza do prośb i Deputowanego; Alfonsa de la Bouillerie, także Delaitre, Mistrza Rachunków; de Gasq, Briatte i Pierre; Członków Izby rachunkowéy.

Król z Kandydatów przez Izbę Parów przełożonych mianował Hrabiego Villemauzy na Prezydenta Kommissyi dozorczéy Kassy umarzaiącéy długi.

Monitor z d. 16. Marca zawiera Zdanie Sprawy Kommissyi Parów z proiektu do ustawy względem prawa pierworodzeństwa i substytucyy, który w skutek nowych narad Izby Parów miał być w w d. 28. t. m. rozpoznany.

Izba Deputowanych słuchała w d. 18. Marca Zdania Sprawy z prośb, i potém przystąpiła do dalszego rozpoznania ustawy względem wynagrodzenia osadników St. Domingo; na tém posiedzeniu przyięto §§. 10. i 11.

Na posiedzenie téyże Izby w d. 20. Marca po naradach nad §§. 11, 12 i 13 ustawy o wynagrodzeniu osadników St. Domingo, wniesiono całą ustawę wynagrodzenia do głosowania i przyięto takową 245 głosami przeciwko 70.

Izbie Parów przełożył Minister Skarbu w d. 21. Marca ustawę przyiętą przez Izbę Deputowanych względem podziału wynagrodzenia osadników St. Domingo dozwolonego.

Izba Deputowanych mianowała trzy Kommissyie, aby rozpoznały przełożone iéy proiekta do ustaw dotyczące się sprzedaży, wymiany lub dzierżawy wieczystéy różnych Dóbr Koronnych i narodowych.

Baron Angot de Retours złożył w d. 19. Marca przysięgę w ręce Króla iako Gubernator Guadalupy, a Hrabia Cheffontaine iako Gubernawyspy Bourbonów.

Jenerał Hrabia Guilleminot przybył do Paryża w d. 22. Marca.

Wice-Admirał Allemand umarł w Toulonie d. 2. z. m.

Włochy.

W d. 13. Marca odprawił Oyciec Ś. taiemny Konsystorz. Naypierwéy ogłosił osadzenie Patryiarchalnego Kościoła w Lizbonie przez Kardynała Patrizio de Silva, dotychczasowego Arcybiskupa Evory; daléy osadzenie czérech Arcybiskupich Stolic (z tych dwie *in partibus infidelium*) i sześć Biskupich (z których iednę *in partibus infidelium*). Poczém po krótkiéy mowie ogłosił Papież Kardynałami: Jenerała Minoritów, Ludovico Micara i Jeneralnego Wikaryiusza Kamedułów, Mauro Capellari. Obadwa tegoż samego wieczora otrzymali z rąk Jego Świątobliwości czerwone kapelusze. Nakoniec na témże saméin posiedzeniu mianował i ogłosił Oyciec Ś. Kardynałami: Arcybiskupa Rheimskiego de Latil, i Arcybiskupa Sewillskiego, Cienfugeos y Torellanos.

Niemcy.

Donoszą z Luxemburga z d. 13go Marca: »Po przybyciu tutay przez Kommissyią woyskową wysokiego Związku Niemieckiego mianowanych Kommissarzy: Król: Pruskiego Jenerała Porucznika Barona Wollzogen i Król: Angielsko-Hannowerskiego Jenerała Porucznika Hinuber, oddaną została w dniu dzisieyszym twierdza Związku, dostoynemu Związkowi Niemieckiemu.

Król: Bawarski Dziennik Rządowy zawiera Król: rozporządzenie, dotyczące się milicyi kraiowéy i onéy przyszłego urządzenia.

Rossyia.

— *Z Petersburga 23. Lutego v. s.* —

Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Towarzystwa zachęcenia Artystów.

Przychylaiąc się do naypoddannieyszéy prośby, w imieniu Towarzystwa zachęcenia artystów do Mnie podanéy, i zwracaiąc uwagę Moię na pożytek celu tego Towarzystwa, z zadowoleniem oświadczam gotowość Moię do opiekowania się niem, i przez to pomagaiąc odległym iego postępom, przyczyniać się do rozszerzania sztuk pięknych w Rossyi.

Nie wątpiąc, że przychylność Moia ku Towarzystwu zachęcenia artystów, podwoi gorliwość członków iego o dobro powszechne, rozkazałem, ażeby z gabinetu, prócz wypłacanych na mocy ukazu z dnia 9. Kwietnia 1822 r. pięciu tysięcy rubli, wypłacono Towarzystwu do iego rozrządzenia ieszcze po pięć tysięcy rubli co rok.

Petersburg d. 6. Lutego 1826.

Mikołay.

— *Z tamtąd d. 25. Lutego. v. s.* —

Przez naywyższy ukaz J. C. M. do rządzącego Senatu pod dniem 12. Stycznia, monetę

miedzianą starego stępla, którey cyrkulacyi ostateczny termin naznaczony był do końca roku zeszłego, pozwolono przyymować w ciągu roku bieżącego 1826, w opłacie podatku, w kupowaniu papieru herbowego, soli i wódki, wyiąwszy Gubernije Sibirskie; we wszystkich zaś innych przypadkach rozkazano zachować się podług brzmienia postanowienia Komitetu Ministrów.

Przez naywyższy ukaz do kapituły orderów pod dniem 20. Stycznia na zaświadczenie J.C.M. Cesarzewicza i Wielkiego Xięcia Konstantego, Podsędek Żytomirski Sekretarz gubernialny Benedykt Moczulski, mianowany Kawalerem orderu S. Anny 3ciey klassy.

Jenerał Major Xiąże Mężyków otrzymał nadzwyczayne zlecenie do Teheranu. Ma on złożyć Szachowi Perskiemu kryształowe łóżko, które wiekopomney pamięci Cesarz Alexander, przeznaczył był w darze dla tego Monarchy. Łóżko to sprowadzone będzie lądem ztąd do Astrahanu, a potém przesłane morzem Kapiyskiém do Persyi.

Margrabia Leopold Badenski, wyiechał z tey stolicy d. 19. b. m.

— *Z tamtąd d. 2. Marca.* —

N. Cesarzowa Matka wyiechała w zeszły Piątek na przeciw zwłok zmarłego Cesarza. N. Cesarz Jmć i N. Cesarzowa Alexandra, oraz J. C. Mość Wielki Xiąże Michał, udali się nazaiutrz do Cesarskiego Sieła, dokąd wczoray udała się także Wielka Xiężna Helena.

W d. 1. Marca ogłoszony został następniący Rozkaz dzienny do wszystkich korpusów gwardyi: »Cesarz Jegomość udziela nayłaskawiey przebaczenia żołnierzom niektórych kompanii pułku Moskiewskiey gwardyi przyboczney, i gwardyi przyboczney grenadyierów, którzy mieli udział do wypadków z d. 26. Grudnia 1825 ze względu, że źle myślący wciągli ich do tey zbrodni fałszywym wykładem przysięgi. Jednakże Monarcha zastrzegł tym podrządnym pierwszą podaną sposobność, przez którąby sami tę plamę chwilowego obłąkania zmazać i wierność swoię ku Władzy prawéy w pierwszem działaniu woiennem okazać mogli. Teraz nadarza się ta sposobność. Cesarz Jegomość otrzymał od Dowódcy oddzielnego Kaukazkiego korpusu doniesienie, że powstanie trwaiące w kraiu Czeczeńców, zniewala Jenerała Yermołowa za nadeyściem wiosny przedsięwziąć stanowcze środki dla ukarania buntowniczych gór mieszkańców. W skutek tego raczył Cesarz Jegomość rozkazać, utworzyć dwa bataliony gwardyi, ieden z Moskiewskiey gwardyi przyboczney, drugi z gwardyi przyboczney grenadyierów, z tych samych podrządnych, którzy do wypadku z dnia 26. Grudnia fałszywém wykładem i poięciem przysięgi wciągnieni byli. Po uformowaniu się tychże obadwa te bataliony pod rozkazami Pułkownika Szipowa z pułku gwardyi Preobrażeńskiey, wyydą na linią Kaukazką. Skoro przywiodą do skutku poskromienie i ukaranie gór mieszkańców, muszą znowu powrócić pod swoich Dowódców do Petersburga. Cesarz Jegomość ma przytém zupełną nadzieię, że szeregowi wysłani do korpusu Kaukazkiego, czuiąc łaskę Cesarską, gorliwém i szczerém pełnieniem służby starać się będą, nie tylko w oczach swoich towarzyszów, lecz i w obliczu całey Rossyi okazać, że ich chwilowe obłąkanie i odstąpienie od swéy powinności, skutkiem tylko złości, i omamieniem źle myślących być mogło, i że przekonywaiąc się o tém omamieniu, pozostaną na zawsze wiernymi swemu nayłaskawszemu Panuiącemu. Oznaymuiąc o tém naywyższém postanowieniu powierzonemu sobie korpusowi gwardyi, rozkazuię ten Rozkaz dzienny dla ogłoszenia go we wszystkich pułkach przed zebranemi kompaniami i szwadronami, iakoteż kompaniom artyleryi i innym Kommendom woyskowym odczytać.« »Jenerał iazdy Woynow.«

Dnia 13. Lutego w Mitawie, po długiey chorobie, w 80 roku życia, umarł Jenerał iazdy Hrabia P. A. von der Palen.

Turcyia.

Dostrzegacz Austryiacki umieścił pod napisem »z Konstantynopola«, co następuie:

Król. Angielski Poseł P. Stratford - Kanning przybył do tey Stolicy w dniu 27. Lutego. Przeciwne wiatry iak wiadomo zatrzymały go kilka tygodni w Dardanellach. Dowiedziawszy się tamże, że w Konstantynopolu iest do niego z Anglii goniec, postanowił, zostawiwszy rodzinę swoią i orszak na korwecie Medyna, udać się tutay w d. 22go Lutego lądem, przez Gallipoli, Rodosti i Silivria, gdzie stanął w d. 27. wieczorem.

Dnia następuiącego, podług zwyczaiu, powitany został przez Sekretarzy obcych Poselstw, a w d. 1. Marca przyymował odwiedziny Ciała dyplomatycznego, i takowe nawzaiem w d. 2, 3 i 8mym t. m. odwiedził. Dnia 4. kazał oznaymić o przybyciu swoiem Ministeryium Porty przez dotychczasowego pełnomocnego Ministra, teraz pierwszego Sekretarza Poselstwa P. Turner, a dnia następuiącego odwiedził go uroczyście Tłómacz Porty Ishak Effendi, oddawszy mu zwyczayny przy wstępie dla Posłów Angielskich przeznaczony podarunek: trzy konie. Posłuchania P. Sratford - Kanninga u W. Wezyra i Sułtana maią nastąpić w pierwszych dniach Kwietnia.

Dwóch Tartarów przybyłych w dniu 6. z obozu pod Messolungą przywiozło Porcie wiado-

)( )(

mość, że owa twierdza iest teraz przez Ibrahima Baszę mocno ścieśniona, i niebawem zaczną do niey strzelać z dział wielkiego wagomiaru *) Zapasy woienne i żywności, któremi w ostatnich dniach Stycznia Grecy Messolungę zaopatrzyli, nie zdaią się być tak znaczne, aby twierdza ta na dłuższy czas nie doznawała niedostatku; raczéy czynią Rządowi tymczasowemu w Napoli di Romania zarzut, iż strwonił znaczne summy z pożyczki angielskiéy, miasto wypłacenia zaległego żołdu mężnym obrońcom Messolungi, i uzbroieienia dostateczney liczby okrętów, i posłania onych z amunicyią i żywnością.

I woyska w Morei z niecierpliwością żądaią zaległego żołdu, i powszechnie utrzymuią, że Kolokotroni po nie pomyślnéy wyprawie przeciwko Tripolizy powróciwszy, przybrał groźny ton przeciwko władzcom w Nauplii, wspierany przez część Kapitanów Hydryockich okrętów. Czyli wśrod tych okoliczności zwołane zgromadzenie Greckich Deputowanych naypierwéy do Argos potem do Megary dla wyboru nowych członków Rządu przyyydzie do skutku, i czyli dotychczasowi naczelnicy będą potwierdzeni, lub przez mianowanie nowych większe ieszcze rozdwoienie umysłów nie nastąpi, oczekiwać należy.

Anarchiia na wyspach Greckich co dzień więcéy bierze przewagi; zdaie się, iż przez słaby skutek owych przedsięwzięć w ciągu całego roku tak wiele stracili chęci do właściwych działań woiennych, że teraz znaczną część wielkich do woyny uzbroionych okrętów Hydryiockich i Specyiockich za dogodnieyszą a nadewszystko korzystnieyszą uznali, użyć do rozboiu morskiego i na wszystkie obce okręty bez rożnicy bandery polować, miasto niebezpiecznéy a do tego bezowocnéy walki przeciwko flotom turecko-egipskim, które przeciwko zwyczaiowi nawet i w zimie żeglowały po morzu. Tak niedawno okręt angielsko-maltański z bogatym ładunkiem z Alexandryi do Konstantynopola przeznaczony, został w porcie Sira, w obec Angielskiego woiennego bryga, tamże na kotwicy stoiącego pod tym pozorem przeyrzany, że ładunek ów iest maiątkiem Tureckim.

Podczas sporu wszczętego z tego powodu, ukazał się Kommodor Hamilton w zatoce Sira, i dozwolił korsarzom Greckim zaprowadzić okręt Maltanski do Napoli-di-Romania, i tam rozpoznać pytanie względem prawności lub nieprawności zdobyczy. Że przez takowe gwałty żegluga obcych narodów na Archipelagu będzie nowym i większym niebezpieczeństwom iak dotąd wystawiona, nienależy wątpić, atoli niemniey iest pewna, iż naturalny tego skutek będzie zupełnie zniesienie Greckiey woienney marynarki.

Już awanturnicy wszystkich narodów uwiiaią się po różnych wyspach Archipelagu, wypisuią na swoy rachunek kontrybucyie i żądaią pieniędzy i żywności. Takim sposobem niciaki Vasso Braicovich, rodem z Boche di Cattaro, znany od lat kilku iako ieden z naystrasznieyszych rozboyników morskich, na czele więcéy iak 1200 Albańczyków i zbiegów z Morei, z któremi z powodu niedostatku utrzymania wygnany z tey wyspy, zagrażał naypierwéy okolicy Athen, tam doznawszy odporu od Pułkownika Fabviera, usadowił się na wyspie Zea, i dopuszcza się nay większych gwałtów i bezprawia. Oddział iego bandy rozboyniczey wysłany do Sira, przeraził mieszkańców téy wyspy, lecz znowu się oddalił otrzymawszy sto cetnarów sucharów.

Uzbroienie floty z wielkim idzie pospiechem w tuteyszym arsenale. W. Wezyr odwiedza często arsenał dla przekonania się o postępach w robocie. W d. 6. t. m. spuszczono z warstatu w iego obecności fregatę, od tego czasu zebrała się kilka rezy Rada, na którą szczególniey wezwani byli Intendenci mennicy, arsenału, ludwisarni i młynów prochowych.

*) Listy z Korfu z dnia 10. Marca mówią, że Ibrahim Basza uderzył na Messolungę w dniach 28, Lutego, 1. i 2. Marca, lecz zawsze ze znaczną stratą Turków został przez Greków odparty. Gońcy, którzy d. 6. t. m. do Konstantynopola przybyli, opuściwszy obóz pod Messolungą w d. 25. Lutego, nie mogli o tych wypadkach, i gdyby nawet istotnie zaszły, przywieść wiadomości. Numera Kroniki greckiéy, z tego roku które mamy, nie dochodzą daléy iak do 15. Lutego.

Naynowszy Numer *Osservatore Triestino* z d. 28. Marca zawiera następuiące wiadomości z Tryiestu z d. 22. t. m. „Okręt, który tu w dwunastu dniach zawinął z Cephalonii, przywozi wiadomość, że przed Messolungą stała fregata angielska i że bandera angielska powiewała na téy twierdzy, z czego wnoszą, iż Anglicy stali się pośrednikami, dla oszczędzenia dalszego krwi rozlewu, i że Messolunga była bliską upadku. Wspomniona fregata stanęła potém na kotwicy pod Cephaloniią, i Dowódzca téyże miał konferencyią z Komendantem wyspy. Wiele rodzin z Messolungi uszło do Zante.“

Daléy z Zante d. 12. Marca: „Ibrahim Basza, który osądził za niebezpieczną wziąć szturmem mury Messolungi, postanowił uderzyć na zamek Wasiladi, tworzący klucz do Laganów Messolungi, do czego kazał budować szalupy kanonierskie, aby do pomienionego zamku strzelać i takowy wziąć szturmem. Po ponowionych usiłowaniach wzięto Wasiladi w d. 9. t. m. Rozlew krwi w tym dniu był straszny z oboiéy strony. Cała osada Wasiladi, wynosząca 160 ludzi oprócz trzech osób, którzy życie uratowali, poległa. Strata tego zamku rozstrzygnie los twierdzy Messolungi.“ Przy. Dostrz. Austr.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Piotra Pillera.